

BG05M2OP001-3.004-0001 „Нов шанс за успех“

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

**АДАПТИРАНА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО БИОЛОГИЯ И ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА III ЕТАП
НА ОБУЧЕНИЕ В КУРС ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТИ ОТ ПРОГИМНАЗИАЛНИЯ ЕТАП НА ОСНОВНАТА
СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ**

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Адаптираната учебна програма по *биология и здравно образование* за VII **клас** е предназначена за обучение на лица, навършили 16 години, които не са ученици, и се обучават в курсовете за придобиване на компетентности. Тя е синхронизирана по отношение на теми, на компетентности като очаквани резултати от обучението и на нови понятия с учебната програма за VII клас за общообразователна подготовка по *биология и здравно образование*. Включва биологични знания за многообразието и класификацията на организмите, ролята им в природата и за човека; Опазване на биоразнообразието и природната среда; Личното и общественото здраве; знания за царствата Монера. Протиста, Растения, Гъби и Животни до тип Хордови, но без човека, чиято структура и жизнени

процеси се изучават в VIII клас.

Разделена е на няколко основни теми: Многообразие и класификация на организмите; Едноклетъчни организми (царство Монера и царство Протиста); Многоклетъчни организми (царство Растения, царство Гъби и царство Животни); Устойчиво развитие и здравословен начин на живот.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
1. Многообразие и класификация на организмите	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава в йерархичен ред основни таксони в петцарствената система на класификация на организмите • Знае значението на критерия родствени връзки между организмите при класификацията на организмите. 	царство клас разред семейство род вид
2. Едноклетъчни организми	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира царство Монера. 	царство Монера
2.1. Царство Монера	<ul style="list-style-type: none"> • Назовава, описва и означава върху изображение структурата на прокариотна клетка. • Илюстрира с примери принадлежност на представители към царство Монера. • Изброява и описва заболявания при човека, причинени от представители на царството по алгоритъм: причинител - признаци - превенция. 	прокариотна клетка

2.2. Царство Протиста	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира царство Протиста. • Назовава, описва и означава върху изображение структурата на еукариотна клетка. • Илюстрира с примери принадлежност на представители към царство Протиста. • Дефинира колониални едноклетъчни и илюстрира с примери. • Изброява и описва заболявания при човека, причинени от представители на царството по алгоритъм: причинител - признаци - превенция. 	<p>царство Протиста еукариотна клетка колониални едноклетъчни</p>
3. Многоклетъчни организми 3.1. Царство Растения	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира царство Растения. • Назовава, посочва върху изображение и илюстрира с примери талусни растения (водорасли) и основни групи кормусни растения (мъхове, папрати, голосеменни, покритосеменни). • Разграничава по съществени признаци талусни и кормусни растения. • Описва на функционална основа видове растителни тъкани (образователна, основна, покривна, проводяща, механична). • Определя значението на растителни органи (вегетативни и размножителни) при семенните растения за жизнените процеси и цялостното функциониране на растителния организъм. • Разчита схеми, таблици, диаграми, представляващи класификацията на растенията, устройството и функциите на растителните организми. 	<p>царство Растения талусни растения кормусни растения растителни тъкани растителни органи</p>
3.2. Царство Гъби	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира царство Гъби. • Назовава и разпознава върху изображение гъбни хифи, мицел. • Определя значението за човека и разпознава върху изображение ядливите и отровните гъби. • Изброява и описва заболявания при човека, причинени от представители на царството по алгоритъм: причинител - признаци - превенция. 	<p>царство Гъби сапрофитно хранене</p>

3.3. Царство Животни	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинира царство Животни. • Описва и разпознава на схема тъкани в животинския организъм. • Групира представители от царството като безгръбначни и гръбначни въз основа на съществени признаци. • Разчита схеми, таблици, графики, диаграми, представящи класификацията на животните, устройството и функциите на животинските организми. 	<p>царство Животни безгръбначни животни гръбначни животни животински тъкани</p>
3.3.1. Безгръбначни животни	<ul style="list-style-type: none"> • Описва, посочва върху изображение и разпознава по съществени признаци даден тип (клас) безгръбначни животни. • Назовава, посочва върху изображение и илюстрира с примери представители на основни таксони безгръбначни животни . • Описва на структурно-функционална основа органи и система от органи при основни таксони безгръбначни животни. • Изброява и описва заболявания на човека, причинени от представители на безгръбначните животни по алгоритъм: причинител - признаци - превенция. 	<p>тип Мешест тип Плоски червеи тип Кръгли червеи тип Прешленести червеи, тип Членестоноги (клас Насекоми)/ тип Мекотел</p>
3.3.2. Гръбначни животни	<ul style="list-style-type: none"> • Описва, означава върху изображение и разпознава по съществени признаци даден надклас/клас гръбначни животни. • Назовава, посочва върху изображение и илюстрира с примери представители на основни таксони. • Описва на структурно-функционална основа органи и система от органи при основни таксони гръбначни животни. • Сравнява по съществени признаци риби, земноводни, влечуги, птици и бозайници. 	<p>надклас Риби/ клас Земноводни клас Влечуп клас Птици клас Бозайници</p>
4. Устойчиво развитие и здравословен начин на живот	<ul style="list-style-type: none"> • Описва същността и значението на устойчивото развитие, здравето и здравословния начин на живот. • Описва и илюстрира с примери биоразнообразието и основните категории защитени природни обекти в България. • Разчита схеми, таблици, графики, диаграми, свързани с устойчивото развитие 	<p>устойчиво развитие здраве здравословен начин на</p>

	и здравословния начин на живот.	ЖИВО
--	---------------------------------	------

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА ОБУЧАЕМИТЕ

Оценяването на знанията и уменията на обучаемите трябва да е в съответствие с предвидените в програмата очаквани резултати.

Предвид курса на обучение се препоръчва оценяването да бъде писмено чрез тест, който да проверява дали или до каква степен обучаемите са овладели компетентностите, които се очакват като резултат от обучението.

Обучаваният трябва да бъде предварително информиран за критериите и системата за оценяване на постиженията му.